

Izstrādāts atkritumu audita metodisks materiāls izglītības iestādēm

Lai veicinātu sabiedrības, jo īpaši bērnu un jauniešu, izpratni par pieaugošā sadzīves atkritumu daudzuma problemātiku, Vidzemes plānošanas reģions īsteno projektu "WasteArt" un sadarbībā ar nozares ekspertu, Vides izglītības fonda Ekoskolu programmas vadītāju Danielu Trukšānu, ir izstrādājis **atkritumu audita rīku – palīgu ceļā uz izpratni un atkritumu daudzuma samazināšanu.**

Mūsdienu dzīvesveids un paradumi ir iemesls, kāpēc atkritumu kalns poligonā tikai aug un aug. Pēdējos gados sabiedrības uzmanība īpaši pievērsta atkritumu šķirošanai, tomēr **svarīgi iegaumēt atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju – pirmkārt, atteikties no liekā un neradīt atkritumus!** Tikai pēc tam domāt, kā samazināt to, no kā nevaram atteikties, iegādāties vairākkārt izmantojamas lietas, nodot šķirojamo pārstrādei un pārējo apglabāšanai poligonā.

KĀPĒC SKOLĀM UN BĒRNU DĀRZIEM?

Bērni ir mūsu nākotne, un viņi ir arī tie, kas var veicināt pārmaiņas savās ģimenēs. Skola ir vieta, kur bērni ne tikai iegūst zināšanas un attīsta prasmes, bet arī apgūst ieradumus, veido savu attieksmi un atbildību pret sevi un savām darbībām.

Balstoties uz ārvalstu labajiem piemēriem, ir radīts metodisks materiāls, kurā detalizēti **skaidrots, kā izglītības iestādē bērniem skolotāju vadībā veikt atkritumu izvērtēšanas un samazināšanas projektu, un sniegti praktiski ieteikumi un piemēri, kā to sasaistīt ar mācību programmu dažādos priekšmetos.**

14 izglītības iestādes Vidzemē jau rīku ir izmēģinājušas – Alūksnes PII "Sprīdītis", Cēsu 3. PII, Cēsu pilsētas Pastariņa pamatskola, Gulbenes sākumskola (Gulbenes novada valsts ģimnāzija), Madonas Pilsētas vidusskola, Rāmuļu pamatskola, Stalbes vidusskola, Straupes pamatskola, Valkas PII "Pasaciņa", Valmieras 5. PII "Vālodzīte", Valmieras pilsētas 5. PII "Vālodzīte" struktūrvienība "Krācītes", Valmieras Zaļā skola, Vestienas pamatskola un Ziemeļu pamatskola.

3202 bērni un jaunieši vienā nedēļā kopā sašķiroja, pārsvēra un izvērtēja 961,8 kg skolās radītu sadzīves atkritumu un nonāca pie secinājuma, ka **TOP 3 atkritumu kategorijas** šajās izglītības iestādēs **ir nešķirojamā plastmasa, bioloģiskie atkritumi un papīrs.**

Ikvienai skolai ir iespējams **bez maksas lejupielādēt audita materiālus** un izvērtēt arī savā skolā radītos atkritumus.

ARĪ ĢIMENĒM

Šis detalizētais metodiskais materiāls **sākotnēji izstrādāts skolām un bērnudārziem**, bet, lai veicinātu paradumu pārņemšanu plašākā sabiedrībā, rīks **pielāgots arī ģimenēm.**

Mājās pavadām lielu daļu sava laika, tāpēc, izvērtējot atkritumu tvirtnes, varam gūt priekšstatu par saviem ikdienas paradumiem. Ģimenēm piedāvājam vienkāršotu rīku, kas sadalīts 2 posmos – atkritumu daudzuma novērtēšana un noteiktu kategoriju tuvāka izpēte.

Audita materiālu komplekti bez maksas pieejami lejupielādei Vidzemes plānošanas reģiona tīmekļa vietnē www.vidzeme.lv ([saite](#)).

Atkritumu audita materiāls tapis Igaunijas–Latvijas pārrobežu sadarbības programmas projektā “WasteArt” ([“Otrreizēja atkritumu izmantošana, pielietojot mākslu un amatniecību”](#)), kuru Vidzemes plānošanas reģions īsteno kopā a partneriem no Latvijas (Vides risinājumu institūts un SIA “ZAAO”) un no Igaunijas.

Šis raksts atspoguļo tikai tā autora viedokli. Programmas vadošā iestāde neatbild par tajā ietvertās informācijas iespējamo izmantošanu.

Vairāk informācijas: **Maija Rieksta**, projekta "WasteArt" vadītāja Vidzemes plānošanas reģionā, +371 26099521, maija.rieksta@vidzeme.lv

Informāciju sagatavojuši: Māra Sproģe, sabiedrisko attiecību speciāliste Vidzemes plānošanas reģionā, +371 26488091, mara.sproge@vidzeme.lv